

[← უკან](#)

[წინა შედეგი](#)

საკასაციო საჩივარი

საქმის ნომერი	ბს-975(2კ-20)	კატეგორია	დავები სოციალური დაცვის თაობაზე
თარიღი	08/02/2022	სახეობა	საპენსიო
შედეგი	გაუქმდა და მიღებულია ახალი გადაწყვეტილება	დავის საგანი	ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ბათილად ცნობა, ახალი აქტის გამოცემის და ქმედების განხორციელების დავალება

გადაწყვეტილება/განჩინება

გ ა დ ა წ ყ ვ ე ტ ი ლ ე ბ ა

საქართველოს უზენაესი სასამართლო

საქმე №ბს-975(2კ-20)

8 თებერვალი, 2022 წელი
თბილისი

ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატამ
შემდეგი შემადგენლობით:

გიორგი გოგიაშვილი (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
ქეთევან ცინცაძე, ნუგზარ სხირტლაძე

საქმის განხილვის ფორმა - ზეპირი მოსმენის გარეშე

კასატორი (მოსარჩელე) - გ. მ-ე

კასატორები (მოწინააღმდეგე მხარეები, მოპასუხეები) - სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტო, სს სოციალური მომსახურების სააგენტოს ჭიათურის რაიონული განყოფილება

დავის საგანი - ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ბათილად ცნობა, ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემის დავალება, ქმედებების განხორციელების დავალება

გასაჩივრებული გადაწყვეტილება - ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2020 წლის 30 ივნისის გადაწყვეტილება

კასატორების მოთხოვნა - გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილება მიღება

აღწერილობითი ნაწილი:

გ. მ-მ 2019 წლის 27 მაისს, ხოლო იმავე წლის 15 ივლისს დაზუსტებული სარჩელით მიმართა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას, მოპასუხეების - სს სოციალური მომსახურების სააგენტოსა და ამავე სააგენტოს ჭიათურის რაიონული განყოფილების მიმართ და „მიუღებელი პენსიის ანაზღაურებაზე უარის თქმის შესახებ“ სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს ჭიათურის რაიონული განყოფილების 2019 წლის 11 თებერვლის № 04-06-04/3-„ადმინისტრაციული საჩივრის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის შესახებ“ სსიპ საქართველოს სოციალური მომსახურების სააგენტოს 2019 წლის 1 მაისის № 04/23201 გადაწყვეტილებების ბათილად ცნობა, ასე: მოპასუხისათვის მოსარჩელის სასარგებლოდ მიუღებელი პენსიის - 13491.71 ლარისა და მორალური ზიანის სახით 300000 ლარის დაცის რეზოლუცია მოითხოვა.

სარჩელის თანახმად, გ. მ-ის, მესამე ჯგუფის ინვალიდობის გამო, შესაბამისი სახელმწიფო სოციალური გასაცემი დაენიშნა 1967 წლიდან. თავდაპირველად, პენსიის დანიშვნა განხორციელებული იქნა ორგანოების დაავადებათა გამო, ხოლო 1971 წლიდან შიზოფრენიის დიაგნოზის საფუძველზე რასაც მოსარჩელე არ ეთანხმებოდა. ამდენად, 1971 წლიდან 2007 წლამდე მას პენსია არ მიუღია.

მოსარჩელის მითითებით, მიუხედავად იმისა, რომ მთელი ამ პერიოდის განმავლობაში იმდენადი პროტესტის რეჟიმში, რადგან ხელოვნურად დადგენილი შიზოფრენიის დიაგნოზის გასწვრივ პენსია დანიშნული და არა იმ დიაგნოზით, რაც რეალურად ჰქონდა (ნერვოზული დეპრესიის ფორმით, პრონოზით ხოლოდნელად დაკმაყოფილება) მოსარჩელის

მოსაზრებით, არსებობს არაერთი დოკუმენტი, რომელიც ადასტურებს რომ მას შიზოფრენიის დიაგნოზ არ აქვს, თუმცა სოციალური მომსახურების სააგენტოსთვის ეს არ აღმოჩნდა საკმარისი, დაენიშნა მისთვის შესაბამისი პენსია, ჯიძღვი არ მიაღწევდა საპენსიო ასაკს. ყოველივე აღნიშნულის გათვალისწინებით მოსარჩელის მიერ გაანგარიშებული კალკულაციის თანახმად, 1971 წლიდან 2006 წლამდე მისაღებ საპენსიო თანხამ შეადგინა 13491.71 ლარი.

ამდენად, მოსარჩელემ სადავო აქტის ბათილად ცნობა, მიუღებელი პენსიის ანაზღაურება (სამართლიანობის მიზნად დაკარგული დროის გამო, დამატებით, მორალური ზიანის - 300 000 ლარ ანაზღაურება მოითხოვა.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციული საქმეთა კოლეგიის 2019 წლის 22 აგვისტო განჩინებით მოცემული ადმინისტრაციული საქმე განსჯადობით განსახილველად გადაეგზავნა საჩხერე რაიონულ სასამართლოს.

საჩხერის რაიონული სასამართლოს 2019 წლის 17 ოქტომბრის გადაწყვეტილებით გ. მ-ის სარჩელე არ დაკმაყოფილდა.

პირველი ინსტანციის სასამართლომ საქმეზე დადგენილად მიიჩნია შემდეგი ფაქტობრივ გარემოებები:

1. გ. მ-ი აღრიცხულია სოციალურად დაუცველი ოჯახების მონაცემთა ერთიან ბაზაში 501 სარეიტინგო ქულით და იღებს შემწეობას.

2. გ. მ-მ 2019 წლის 9 იანვარს მიმართა სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტო ჭიათურის რაიონული განყოფილებას და სარჩელში მითითებული გადაანგარიშების მსგავსად, მოითხოვა მიუღებელი პენსიის - 13491.71 ლარის ანაზღაურება. ჭიათურის რაიონული განყოფილების 2019 წლის თებერვლის №04-06-04/343 წერილით გ. მ-ეს ეცნობა, რომ მოთხოვნის დაკმაყოფილება შეუძლებელი იქნება და ცილებოდა მისი კომპეტენციის ფარგლებს. აღნიშნული წერილი გ. მ-მ ადმინისტრაციული საჩივრით გაასაჩივრა, რომელიც არ დაკმაყოფილდა იმ საფუძველით, რომ კანონი სახელმწიფო პენსიის დანიშვნაში განცხადებით მიმართვამდე პერიოდში გასული წლების პენსიის ანაზღაურებას არ ითვალისწინებდა ადმინისტრაციული ორგანომ ასევე აღნიშნა, რომ საჩივრის ავტორის მოთხოვნა ხანდაზმული იყო. გარდა ამისა, ადმინისტრაციულმა ორგანომ მიუთითა, რომ სამედიცინო-სოციალური ექსპერტიზის დასკვნებში იღებდა სამედიცინო დაწესებულებების კომპეტენციას წარმოადგენდა.

3. საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს სამედიცინო და სოციალური ექსპერტიზის დეპარტამენტის უფროსის წერილის შესაბამისად, 1972 წელს კომისიის მიერ პირველად დაუდგინდა ინვალიდობის მესამე ჯგუფი ერთი წლით სამხედრო სამსახურის გააღმასთან დაკავშირებით დიაგნოზით - „ქრონიკული ჩირქოვანი ქოლერისტიტი, ქრონიკული ჰიპერაქტიულობის გასტრიტი, ასთენო-ნევროზული“. გ. მ-ი კომისიაზე გატარდა 1974, 1978 და 1979 წლებში (იმავლენით) დიაგნოზებით მას უდგინდებოდა ინვალიდობის მესამე ჯგუფი ერთი წლით. 1980 წელს გ. მ-მ გამოკვლეული იქნა ს.შ.ს. ექსპერტიზის სტაციონარში, სადაც დაუდგინდა დიაგნოზი - „იპოქონდრიული პარანოიული სინდრომი ასთენო-ნევროზული, თორმეტგოჯა ნაწლავის წყლულოვანი დაავადება ჰიპერაქტიულობის გასტრიტი“ და 1981 წლის 18 მარტს რესპუბლიკურმა კომისიამ მას დაუდგინდა ინვალიდობის მეორე ჯგუფი ერთი წლის ვადით. 1985 წლის 5 ოქტომბერს გ. მ-ის ...ის მიერ შეეცა ფორ №88 - დიაგნოზით „შიზოფრენია ჰალუცინატორული პარანოიული ფორმა, უწყვეტი პროგრესიული მიმდინარეობით, გამოხატული ემოციურ-ინტელექტუალური ნებისყოფითი დეფექტით“ და მას 1985 წელს 4 ნოემბერს ჭიათურის სსს კომისიის მიერ დაუდგინდა ინვალიდობის მეორე ჯგუფი ერთი წლის ვადით ამის შემდეგ გ. მ-ი სსიპ ბიუროზე დღემდე არ გატარებულა. წერილში ასევე აღინიშნა, რომ რაც შეეხებოდა ფსიქიკურ დიაგნოზებს, რომელიც გ. მ-ის დაუდგინდა 1980 და 1985 წლებში, მისი უარყოფა შესაძლებელი იყო მხოლოდ ფსიქიატრიული სამედიცინო დაწესებულების მიერ.

4. საქართველოს სოციალური დაზღვევის ერთიანი სახელმწიფო ფონდის სამედიცინო სოციალური დეპარტამენტის უფროსის წერილიდან ირკვევა, რომ გ. მ-ი ითხოვდა სასამართლო სამედიცინო ექსპერტიზის ჩატარებას და შესაძლებლობის შეზღუდვის სტატუსის დადგენის განხილვას ...ის კონსილიუმის მიერ 2005 წლის 20 ოქტომბერს დაუდგინდა დიაგნოზი: ჰიპოქონდრიული აშლილი ქრონიკული მიმდინარეობით. 1987 წელს ამავე ინსტიტუტის პოლიკლინიკაში გ. მ-ის დადგენილი ჰიპოქონდრიული დიაგნოზი - „პიროვნების იპოქონდრიული განვითარება“. გ. მ-ის მიერ მოთხოვნილია ფსიქიკური დიაგნოზის შეცვლა, თუმცა დაწესებულების (ფონდი) მიერ განიმარტა, რომ ...ის შეცვლა არ შედიოდა მის კომპეტენციაში. გ. მ-ი კი კატეგორიულად მოითხოვდა ფსიქიატრიული დაწესებულებების მიმართ დიაგნოზის შეცვლას, წინააღმდეგ შემთხვევაში უარს აცხადებდა სამედიცინო-სოციალური ექსპერტიზის ბიუროში გატარებაზე შესაძლებლობის შეზღუდვის სტატუსის დასადგენად. საქმემ წარმოდგენილია შ. ...ის“ ფსიქონარკოლოგიური ცენტრის შემთხვევის აქტი № 2/1 და არა სამედიცინო-სოციალური ექსპერტიზის დასკვნა. დადგენილია, რომ სამედიცინო-სოციალური ექსპერტიზის ჩატარების საკითხებზე გ. მ-ის განემარტა სოციალური დაცვის დეპარტამენტის უფროსის 2008 წლის წერილითაც.

5. ასევე, დადგენილია, რომ 2007 წლის 9 აგვისტოს სოციალური სუბსიდიების სააგენტო ჭიათურის განყოფილებას განცხადებით მიმართა გ. მ-მ ასაკის პენსიის დასაბამად. სააგენტოს 2007 წელს 9 აგვისტოს №48 გადაწყვეტილებით გ. მ-ეს დაენიშნა ასაკის პენსია 2007 წლის 9 აგვისტოდან.

6. სოციალური მომსახურების სააგენტოს ჭიათურის რაიონული განყოფილების 2016 წლის სექტემბრისა და 2018 წლის 2 აპრილის წერილების თანახმად, გ. მ-ის შესახებ ბაზებში ინფორმაცია მიუღებელია შესაძლებლობის სტატუსის შესახებ არ მოიპოვება. ამავე წერილით მოსარჩელისთვის მიწოდებულია ინფორმაცია პენსიის ოდენობის შესახებ 1995 წლიდან 2005 წლამდე. წერილში ასევე აღნიშნულია, რომ კანონის თანახმად, პენსიის მიუღებლობის ან სხვა მიზეზით შეწყვეტილი დოკუმენტაცია 5 წლის შემდეგ ექვემდებარება განადგურებას.

სასამართლომ, საქართველოს კონსტიტუციის, საერთაშორისო აქტების, „სახელმწიფო პენსიის შესახებ“ საქართველოს კანონის, „სოციალური დახმარების შესახებ“ კანონის შესაბამის ნორმებზე (საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 129-ე, 130-ე მუხლებზე) მითითებით, აღნიშნა, რომ მოცემულ შემთხვევაში სასარჩელო მოთხოვნა მიუღებელია საპენსიო თანხის დაკისრების თაობაზე უსაფუძვლო, ასევე ხანდაზმული იყო, რადგან 2006 წლიდან (მოსარჩელე ითხოვს პენსიას 1971 წლიდან 2006 წლის იანვრამდე დღემდე გასულია ათ წელზე მეტი).

გარდა ამისა, რაიონულმა სასამართლომ არაქონებრივი ზიანის ანაზღაურებასთან დაკავშირებით აღნიშნა, რომ სამოქალაქო კოდექსის 413-ე მუხლის პირველი ნაწილის მიხედვით, ზიანის ანაზღაურება შეიძლება მოთხოვნილი იქნეს მხოლოდ კანონით უზუსტად განსაზღვრულ შემთხვევებში, გონივრული (სამართლიანი) ანაზღაურების სახით. სასამართლომ მიიჩნია, რომ მოცემულ შემთხვევაში არ არსებობს მორალური ზიანის ანაზღაურების არავითარი საფუძველი. ამდენად, საქართველოს სოციალური მომსახურების სააგენტოს 2019 წლის 1 მაისის №04/23201 გადაწყვეტილება ადმინისტრაციული საჩივრის

დააკმაყოფილებაზე უარის თქმის შესახებ, ასევე, სსიპ საქართველოს სოციალური მომსახურების სააგენტო, ჭიათურის რაიონული განყოფილების 2019 წლის 11 თებერვლის № 04-06-04/343 გადაწყვეტილებით მიღებული იყო კანონით დადგენილი წესითა და არ არსებობდა აღნიშნული ადმინისტრაციული აქტებ ბათილობის საფუძვლები.

საჩხერის რაიონული სასამართლოს 2019 წლის 17 ოქტომბრის გადაწყვეტილება სააპელაციო წესს გაასაჩივრა გ. მ-ემ.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2020 წლის 30 ივნისის გადაწყვეტილებით გ. მ-ის სააპელაციო საჩივარი დაკმაყოფილდა; გაუქმდა საჩხერის რაიონულ სასამართლოს 2020 წლის 30 ივნისის გადაწყვეტილება და მიღებული იქნა ახალი გადაწყვეტილება რომლითაც სარჩელი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ; სადავო საკითხის გადაუწყვეტლად ბათილად იცნობილი სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს ჭიათურის რაიონული განყოფილების 2019 წლის თებერვლის № 04-06-04/343 გადაწყვეტილება; ბათილად იქნა ცნობილი „ადმინისტრაციული საჩივარ დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის შესახებ“ სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს 2019 წლის 1 მაისის №04/23201 გადაწყვეტილება; სარჩელი დანარჩენ ნაწილში არ დაკმაყოფილდა.

სააპელაციო სასამართლომ გაიზიარა მოცემული ადმინისტრაციულ საქმეზე რაიონულ სასამართლოს მიერ დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებები, თუმცა არ დაეთანხმა მათ სამართლებრივ შეფასებას და მიუთითა საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრის 20 წლის 13 იანვარი № 1/5 ბრძანებით დამტკიცებულ ინსტრუქციაზე, რომელიც განსაზღვრავს შესაძლებლობის შეზღუდვის სტატუსის განსაზღვრის წესს. დასახელებული ინსტრუქციის მე-4 მუხლს თანახმად, პირის შესაძლებლობის შეზღუდვის სტატუსის დადგენას საფუძვლად უდევს კლინიკურ ფუნქციონალური, სოციალური, პროფესიული-შრომითი და ფსიქოლოგიური მონაცემების კომპლექსური შეფასება. მხედველობაში მიიღება დაავადების ხასიათი, ორგანიზმის სისტემების და ორგანოთა ფუნქციონირება, დაავადებათა ხარისხი, მკურნალობისა და სარეაბილიტაციო ღონისძიებების ეფექტურობა, კლინიკური (შრომითი პროგნოზი, სოციალური ადაპტაციის შესაძლებლობები, პროფესია, შრომის კონკრეტული პირობები და ხასიათი. ამდენად, აღნიშნული ინსტრუქციის თანახმად, სტატუსის განსაზღვრელ ორგანო არ წარმოადგენს მოპასუხე ადმინისტრაციული ორგანო. კერძოდ, „სამედიცინო-სოციალური ექსპერტიზის შესახებ“ საქართველოს კანონის მიხედვით, უზრუნველყოფილია საქართველოს მოქალაქეების (მოქალაქეობის არმქონე პირების ჯანმრთელობის დაცვა, შესაძლებლობის შეზღუდვის სტატუსის განსაზღვრა, მისი გამომწვევი მიზეზების პროფილაქტიკა და აღნიშნული პათოგონიის პირთა რეაბილიტაციისა და საზოგადოებაში ინტეგრაციის პირობების შექმნა. ამასთან, სამედიცინო-სოციალური ექსპერტიზის წამყვან პოზიციად ითვლება, განსაზღვროს პირის სამედიცინო და სოციალური სტატუსი და დარღვევა ან მისი დაკარგვის ხარისხი, გამოავლინოს მათი შენარჩუნების უნარი და კომპენსაციო ადაპტაციური შესაძლებლობები, რომელთა რეალიზაცია ხელს შეუწყობს შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირის სამედიცინო, პროფესიულ და სოციალურ რეაბილიტაციას, საზოგადოების სრულფასოვან წევრად გახდომას (მუხ. 4.3). სამედიცინო-სოციალური ექსპერტიზის საკითხებზე დასკვნა გამოაქვეყნებულია (სამედიცინო დაწესებულებას) (მუხ. 8). ამავდროულად, მე-7 მუხლის თანახმად სამედიცინო-სოციალური ექსპერტიზისათვის პირის სამედიცინო გამოკვლევისა და დიაგნოსტიკური ხარისხზე პასუხისმგებლობა ეკისრება შესაბამის სამედიცინო დაწესებულებას.

სააპელაციო სასამართლომ მიუთითა აგრეთვე საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-12 მუხლის პირველი ნაწილზე, რომლის თანახმად, ნებისმიერ პირს უფლება აქვს მიმართოს ადმინისტრაციულ ორგანოს ამ უკანასკნელის უფლებამოსილებას მიკუთვნებული იმ საკითხის გადასაწყვეტად, რომელიც უშუალოდ და პირდაპირ ეხება პირის უფლებებსა და კანონიერ ინტერესებს. ამავდროულად, მე-2 ნაწილის თანახმად, თუ კანონით სხვა რამ არ არის დადგენილი, ადმინისტრაციული ორგანო ვალდებულია განიხილოს მის უფლებამოსილებას მიკუთვნებული საკითხები შეტანილ განცხადებაზე და მიიღოს შესაბამისი გადაწყვეტილება. დასახელებული კოდექსის მე-80 მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, თუ განცხადებით მოთხოვნილი საკითხის გადაწყვეტა მიკუთვნდება სხვა ორგანოს უფლებამოსილებას, ადმინისტრაციული ორგანო ვალდებულია არა უგვიანეს 5 დღისა გადაუგზავნოს განცხადება და მასზე დართული საბუთები უფლებამოსილ ადმინისტრაციულ ორგანოს. ამავდროულად, მე-3 ნაწილის თანახმად განცხადებისა და მასზე დართული საბუთების უფლებამოსილ ადმინისტრაციულ ორგანოში გადაგზავნის შესახებ, შესაბამისი დასაბუთებით, 2 დღის განმავლობაში, წერილობით ეცნობება განმცხადებელს.

სააპელაციო სასამართლომ, იმ გარემოებებიდან გამომდინარე რასაც გ. მ-ე ამყარებდა თავის სასარჩელო მოთხოვნას და რაც ასევე გახდა ადმინისტრაციული ორგანოსთვის განცხადებით მიმართვას საფუძველი, კერძოდ, შესაძლებლობის შეზღუდვის საფუძვლის შესახებ, არასწორი სამედიცინო დიაგნოზი, სოციალური მომსახურების სააგენტოს ჭიათურის რაიონული განყოფილებისა და გ. მ-ის 2019 წლის იანვრის განცხადებაზე დაწყებული ადმინისტრაციული წარმოებისას, მიიჩნია, რომ ადმინისტრაციული ორგანოს უნდა გამოეყენებინა ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის შესაბამისი ნორმები სრულყოფილად გამოკვლეოს განცხადებაში დასმული საკითხი, სწორად შეიფასებინა განმცხადებელ რეალური მოთხოვნის შინაარსი და თუ დაადგინდა, რომ განცხადებით მოთხოვნილი საკითხი გადაწყვეტა მიკუთვნებულია სხვა ადმინისტრაციული ორგანოს უფლებამოსილებას საქართველოს ზოგად ადმინისტრაციული კოდექსის 80.1 მუხლის თანახმად, გადაეგზავნა განცხადება შესაბამის სამედიცინო დაწესებულებაში სამედიცინო სოციალური ექსპერტიზის ჩასატარებლად, რათა დადგინდეს გ. მ-ის შესაძლებლობის შეზღუდვის სტატუსი (ხარისხი), რადგან სწორედ ამ საკითხის გამოკვლევაზე ი დამოკიდებული განმცხადებლის შემდგომი მოთხოვნა, მიუღებელი პენსიის ანაზღაურების თაობაზე.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, სააპელაციო სასამართლომ მიიჩნია, რომ არსებობდა სადავო აქტის ბათილად ცნობისა და ადმინისტრაციული ორგანოსთვის საკითხის ხელახლა, არსებით გარმოვინების გამოკვლევისა და შეფასების შემდეგ, გ. მ-ის მოთხოვნასთან დაკავშირებით, ახალი აქტ გამოცემის დავალების სამართლებრივი საფუძველი.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2020 წლის 30 ივნისის გადაწყვეტილება საკასაციო წესით გაასაჩივრეს გ. მ-ემ, სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტომ (ამავე სააგენტოს ჭიათურის რაიონულმა განყოფილებამ).

კასაციური - სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოსა და ამავე სააგენტოს ჭიათურის რაიონული განყოფილების მითითებით, გ. მ-ემ ასაკით პენსიის დანიშვნის მოთხოვნით სააგენტო მიმართა 2007 წლის 9 აპრილს, რა დროიდანაც ის წარმოადგენს სახელმწიფო პენსიის მიმღებნიერს. მანამდე კი, კერძოდ 1967 წლიდან მოსარჩელი წარმოადგენდა პენსიის მიმღებს მესამე ხარისხის ინვალიდობის, ხოლო 1971 წლიდან მიზნობრივით დიაგნოზის გამო. მოსარჩელი აღნიშნულ დიაგნოზს არ დაეთანხმა და დაიწყო მოქმედება დიაგნოზის შესაცვლელად, თუმცა, არაერთჯერ ჩატარებული შემოწმებისა, გ. მ-ის სოციალური მომსახურების სააგენტოში არ წარუდგენია არავითარ

მტკიცებულება, რაც დაადასტურებდა 1971-2006 წლებში მისთვის დიაგნოზის შეცვლას.

კასატორის - სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოსა და ამავე სააგენტოს ჭიათურის რაიონულ განყოფილების მოსახურებით, სააპელაციო სასამართლოს გასაჩივრებული გადაწყვეტილებით შეფასებულ არ არის საქმის ფაქტობრივი გარემოებები, რის გამოც იგი მოკლებულია სამართლებრივ დასაბუთებლად, კასატორი ითხოვს მის გაუქმებას და სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმას.

გ. მ-ის საკასაციო საჩივრის მიხედვით კი, სააპელაციო სასამართლომ საკამრისად ჯერ დაასაბუთა 1971-2006 წლებში პენსიის გაუცემლობა, მიუხედავად იმისა, რომ მოსარჩელემ არაერთხელ მოითხოვა წ პირის სტატუსის გამო პენსიის დანიშვნა, თუმცა უშედეგოდ. ასევე, დაუსაბუთებელია მორალური ზიანი ანაზღაურებაზე უარის თქმის საფუძველიც, რადგან მოსარჩელის მოსახურებით, მან უამრავი დრო შესწი უსამართლობის წინაშედგა ბრძოლას, რაც შეუფასებელია მისთვის და მისი ოჯახისთვის. ამდენად გასაჩივრებული გადაწყვეტილების ნაწილობრივ გაუქმება და სარჩელის დაუკმაყოფილებელ ნაწილ მისი დაკმაყოფილება მოითხოვა.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2020 წლის ოქტომბრის განჩინებით საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34-ე მუხლის მე ნაწილის შესაბამისად, დასაშვებობის შესამოწმებლად წარმოებაში იქნა მიღებული სსიპ სოციალურ მომსახურების სააგენტოს, ამავე სააგენტოს ჭიათურის რაიონული განყოფილებისა და გ. მ-ის საკასაცი საჩივრები.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2021 წლის 3 დეკემბრ განჩინებით სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს, ამავე სააგენტოს ჭიათურის რაიონულ განყოფილებისა და გ. მ-ის საკასაციო საჩივრები მიჩნეულ იქნა დასაშვებად და მათი განხილვა დაინიშნა რეთა დასწრების გარეშე.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლო, საქმის მასალებისა და საკასაციო საჩივრების საფუძვლების შესწავლ შედეგად, მიიჩნევს, რომ სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოსა და ამავე სააგენტოს ჭიათურ რაიონული განყოფილების საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს, ხოლო გ. მ-ის საკასაციო საჩივარ არ უნდა დაკმაყოფილდეს; გაუქმდეს გასაჩივრებული გადაწყვეტილება და მიღებულ იქნეს ახალ გადაწყვეტილება, რომლითაც გ. მ-ის სარჩელი არ უნდა დაკმაყოფილდეს ხანდაზმულობის გამო.

საკასაციო სასამართლო მიუთითებს საქმის მასალებში ასახულ შემდეგ ფაქტობრივ გარემოებებზე:

გ. მ-მ 2019 წლის 9 იანვარს განცხადებით მიმართა სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტო ჭიათურის რაიონული განყოფილებას და მოითხოვა მიუღებელი პენსიის - 13491.71 ლარის ანაზღაურე ჭიათურის რაიონული განყოფილების 2019 წლის 11 თებერვლის №04-06-04/343 წერილით გ. მ-ის ექნა რომ მოთხოვნის დაკმაყოფილება შეუძლებელი იყო და სცილდებოდა მისი კომპეტენციის ფარგლი აღნიშნული წერილი გ. მ-მ ადმინისტრაციული საჩივრით გაასაჩივრა, რომელიც არ დაკმაყოფილდა საფუძვლით, რომ კანონი სახელმწიფო პენსიის დანიშვნამდე განცხადებით მიმართვამდე პერიოდ გასული წლების პენსიის ანაზღაურებას არ ითვალისწინებდა. ადმინისტრაციულმა ორგანომ ასევე აღნიშნ რომ საჩივრის ავტორის მოთხოვნა ხანდაზმულობა იყო. გარდა ამისა, გ. მ-ის შესაძლებლობის შეზღუდვ სტატუსისა (ხარისხის) და შესაძლებლობის შეზღუდვის მიზეზობრივი კავშირის დადასტოვ დაკავშირებულ გარემოებებთან მიმართებით, ადმინისტრაციულმა ორგანომ მიუთითა, რომ სამედიცინო სოციალური ექსპერტიზის დასკვნების მიღება არა სოციალური მომსახურების სააგენტოს, არამე სამედიცინო დაწესებულებების კომპეტენციას წარმოადგენდა.

საქმის მასალების მიხედვით, საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვ სამინისტროს სამედიცინო და სოციალური ექსპერტიზის დეპარტამენტის წერილის შესაბამისად, გ. მ- 1972 წელს კომისიის მიერ პირველად დაუდგინდა ინვალიდობის მესამე ჯგუფი ერთი წლით სამხედ სამსახურის გაღასთან დაკავშირებით დიაგნოზით - „ქრონიკული ჩირქოვანი ქოლერისტიტი, ქრონიკულ ჰიპერაციდული გასტრიტი, ასთენონერვოზული“. გ. მ-ი კომისიაზე გატარდა 1974, 1978 და 1979 წლებში, იმავე დიაგნოზებით მას უდგინდებოდა ინვალიდობის მესამე ჯგუფი ერთი წლით. 1980 წელს გ. მ- გამოკვლეული იქნა ს.შ.ს. ექსპერტიზის სტაციონარში, სადაც დაუდგინდა დიაგნოზი - „იპოქონდრიუ პარანოიული სინდრომი ასთენონერვოზული, თორმეტკოჯა ნაწლავის წყლულოვანი დაავადე ჰიპერაციდული გასტრიტი“ და 1981 წლის 18 მარტს რესპუბლიკურმა კომისიამ მას დაუდგ ინვალიდობის მეორე ჯგუფი ერთი წლის ვადით. 1985 წლის 5 ოქტომბერს გ. მ-ის ...ის მიერ შეეკო ფორ №88 - დიაგნოზით „შიზოფრენია ჰალუცინატორულ პარანოიული ფორმა, უწყვეტი პროგრესირებულ მიმდინარეობით, გამოხატული ემოციურ-ინტელექტუალური ნებისყოფითი დეფექტით“ და მას 1985 წლ 4 ნოემბერს ჭიათურის სშს კომისიის მიერ კლავ დაუდგინდა ინვალიდობის მეორე ჯგუფი ერთი წლ ვადით. ამის შემდეგ გ. მ-ი სსიპ ბიუროზე არ გატარებულა. ამავე წერილში ასევე აღინიშნა, რომ რ შეეხებოდა ფსიქიკურ დიაგნოზებს, რომელიც გ. მ-ის დაუდგინდა 1980 და 1985 წლებში, მისი უარყო შესაძლებელი იყო მხოლოდ ფსიქიატრიული სამედიცინო დაწესებულების მიერ.

საქმეში დაკული საქართველოს სოციალური დაზღვევის ერთიანი სახელმწიფო ფონდ სამედიცინო-სოციალური დეპარტამენტის უფროსის წერილიდან ირკვევა, რომ გ. მ-ი ითხოვ სასამართლო-სამედიცინო ექსპერტიზის ჩატარებას და შესაძლებლობის შეზღუდვის სტატუსის დადგენ განხილვას. ...ის კონსილიუმის მიერ 2005 წლის 20 ოქტომბერს დაუდგინდა დიაგნოზი: ჰიპოქონდრიუ აშლილობა ქრონიკული მიმდინარეობით. 1987 წელს ამავე ინსტიტუტის პოლიკლინიკაში გ. მ- დადგენილი ჰქონდა დიაგნოზი - „პიროვნების იპოქონდრიული განვითარება“. გ. მ-ის მიერ მოთხოვი იყო ფსიქიკური დიაგნოზის შეკლა, თუმცა დაწესებულების (ფონდი) მიერ განიმარტა, რომ ... დიაგნოზის შეკლა არ შედიოდა მათ კომპეტენციაში. გ. მ-ი კი კატეგორიულად მოითხოვ ფსიქიატრიული დაწესებულებების მიერ დიაგნოზის შეკლას, წინააღმდეგ შემთხვევაში უარს აცხადებ სამედიცინო-სოციალური ექსპერტიზის ბიუროში გატარებაზე შესაძლებლობის შეზღუდვის სტატუს დასადგენად. საქმეში წარმოდგენილია შპს „...ის“ ფსიქონარკოლოგიური ცენტრის შემოწმების აქტი №2 და არა სამედიცინო-სოციალური ექსპერტიზის დასკვნა. დადგენილია, რომ სამედიცინო-სოციალურ ექსპერტიზის ჩატარების საკითხებზე გ. მ-ის განემარტა სოციალური დაცვის დეპარტამენტის უფროს 2008 წლის წერილითაც.

ასევე, დადგენილია, რომ 2007 წლის 9 აგვისტოს სოციალური სუბსიდიების სააგენტოს ჭიათურ განყოფილებას განცხადებით მიმართა გ. მ-მ ასაკის გამო პენსიის დასაწმენად და მას მითითებულ თარიღთან დაენიშნა ასაკის გამო პენსია. აღსანიშნავია, რომ სოციალური მომსახურების სააგენტო ჭიათურის რაიონული განყოფილების 2016 წლის 6 სექტემბრისა და 2018 წლის 2 აპრილის წერილებ თანახმად, გ. მ-ის შესახებ ბაზებში ინფორმაცია მისი შეზღუდული შესაძლებლობის სტატუსის შესახებ მოიპოვება. ამავე წერილებით მოსარჩელისთვის მიწოდებულია ინფორმაცია პენსიის ოდენობის შესახ

1995 წლიდან 2005 წლამდე. წერილში, ასევე, აღნიშნულია, რომ კანონის თანახმად, პენსიის მიუღებლობა ან სხვა მიზეზით შეწყვეტილი დოკუმენტაცია 5 წლის შემდეგ ექვემდებარება განადგურებას.

საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ განსახილველ საქმეში მთავარ სადავო საკითხს წარმოადგენს გ. მ-ისთვის 1971-2006 წლებში მიღებული პენსიის ანაზღაურებაზე უარის თქმის კანონიერება. თუმცა მოცემული დავის გადასაწყვეტად პირველ ყოვლისა უნდა შემოწმდეს სასარჩელო მოთხოვნ ხანდაზმულობის საკითხი.

საკასაციო პალატა ხანდაზმულობასთან დაკავშირებით განმარტავს, რომ საქართველოს სამოქალაქო კოდექსით განსაზღვრულია სასარჩელო ხანდაზმულობის საერთო ვადები. სასარჩელო ხანდაზმულობა იგულისხმება დრო, რომლის განმავლობაშიც პირს, ვისი უფლებაც დარღვეულია, შეუძლია მოითხოვოს თავისი უფლებების იძულებით განხორციელება ან დაცვა. ხანდაზმულობა არის დარღვეული უფლებების იძულებითი დაკავის ვადა და იგი უშუალოდ უკავშირდება სარჩელის უფლებას. სასარჩელო ხანდაზმულობის ვადის გასვლა გავლენას ახდენს მოთხოვნის ანუ სარჩელის დაკმაყოფილება საფუძვლიანობაზე. სასარჩელო მოთხოვნის ხანდაზმულობის ინსტიტუტის შემოღება მიზნად ისახავს უფლებების დაკავის ვადების გარკვეულ ჩარჩოებში მოქცევას, რათა უფლება დაუსრულებლად განუსაზღვრელად არ იყოს საეჭოვნო ხასიათის მატარებელი. ამასთანავე, სასამართლოსადმი მიმართული უფლების დროული განხორციელება უზრუნველყოფს მართლმსაჯულების განხორციელებას. თავი მხრივ, სასამართლოსადმი მიმართვის უფლების არაუარყოფიანი გამოყენება, სასამართლოსათვის ვად დარღვევით მიმართვა წარმოადგენს სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის საკმარის საფუძველს, კერძოდ, მოთხოვნის უფლება აგრძელებს არსებობას, მაგრამ, მისი საფუძვლიანობისა (დასაბუთებულობის დადასტურების შემთხვევაშიც კი, ვერ დაეჭვმდებარება იძულებით დასრულებას (დარღვეული უფლების აღდგენა მხოლოდ დამრღვევის მიხედულებაზე იქნება დამოკიდებული. სწორედ ამიტომ, ადმინისტრაციული საქმის განმხილველი სასამართლო ვალდებულია, შეამწმოს მითითებულ ვადების მხარეთა მიერ დაცვის ფაქტი.

საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ მიუღებელი პენსიის ანაზღაურებაზე უკანონოდ უარ თქმის შემთხვევაშიც კი, მხარემ კანონით დადგენილ ვადაში უნდა მიმართოს სასამართლოს საკუთარ უფლებების დასაცავად. კერძოდ, საკასაციო სასამართლო მიუთითებს საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 128-ე მუხლის პირველ ნაწილზე, რომლის თანახმად, სხვა პირისაგან რაიმე მოქმედება შესრულების ან მოქმედებისაგან თავის შეკავების მოთხოვნის უფლებაზე ვრცელდება ხანდაზმულობა ამავე მუხლის მე-3 ნაწილის შესაბამისად, ხანდაზმულობის საერთო ვადა შეადგენს 10 წელ დასახილველი კოდექსის 129-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, პერიოდულად შესასრულებელ ვალდებულებების ხანდაზმულობის ვადა შეადგენს სამ წელს, ხოლო აღნიშნული ვადის გასვლის შემდეგ მოთხოვნა ხანდაზმულია, მიუხედავად იმისა, პირმა იცოდა თუ არა თავისი უფლების დარღვევის შესახებ. ხანდაზმულობის სამწლიანი ვადა ასრულებს სადავო სამართლებრივ ურთიერთობას და გამორიცხავს სადავო სამართლებრივ ურთიერთობიდან გამომდინარე მოთხოვნის დაკმაყოფილების შესაძლებლობას წინააღმდეგ შემთხვევაში მოთხოვნის დაკმაყოფილება გამოიწვევს სხვათა უფლების შელახვას. საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ მოსარჩელის მოთხოვნის ეს ნაწილი პერიოდულად შესასრულებელ ვალდებულებათა რიგს განეკუთვნება, რომელზედაც ვრცელდება სკ-ის 129-ე მუხლის მე-2 ნაწილი განსაზღვრული ხანდაზმულობის ვადა, რომლის ათვალაც გარკვეული თავისებურებები ხასიათდება. პერიოდულად შესასრულებელი თითოეული ვალდებულების დარღვევა ცალ-ცალ წარმოშობს მოთხოვნის უფლებას და ცალკე ქმნის ხანდაზმულობის ვადას. თითოეული ვალდებულება მიმართ ხანდაზმულობის ვადის ათვლა ხორციელდება სასამართლოში სარჩელის წარდგენის თარიღიდან დაწყებული. საქმის მასალების თანახმად, მოსარჩელის მისაღები აქვს 1971-2006 წლების პენსია, სარჩელი აღმოჩენილია 2019 წელს ამდენად, მიუღებელი პენსიის ანაზღაურების მოთხოვნა ხანდაზმულია.

მიუღებელი პენსიის მოთხოვნის უფლების ვადის დაკავის საკითხის შესწავლისას, საკასაციო სასამართლო მიუთითებს საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 130-ე მუხლზე, რომლის შესაბამისა ხანდაზმულობა იწყება მოთხოვნის წარმოშობის მომენტიდან. მოთხოვნის წარმოშობის მომენტი ჩაითვლება დრო, როცა პირმა შეიტყო ან უნდა შეიტყო უფლების დარღვევის შესახებ. ამდენად, სასარჩელო მოთხოვნის ვადის დენა დაკავშირებულია სუბიექტურ ფაქტორთან, ანუ იმ მომენტთან, როდესაც პირმა შეიტყო ან უნდა შეიტყო თავისი უფლების დარღვევის შესახებ. იმავე კოდექსის 131-ე მუხლის შესაბამისად, ხანდაზმულობის ვადის დენა წყდება, თუ უფლებამოსილი პირი შეიტანს სარჩელ მოთხოვნის დასაყმაფილებლად ან მის დასადგენად, ანდა შეეცდება დაიკმაყოფილოს მოთხოვნა სხვა საშუალებით, როგორცაა სახელმწიფო ორგანოსათვის ან სასამართლოში განცხადებით მიმართ. მოთხოვნის არსებობის შესახებ, ანდა აღმასრულებელი მოქმედების განხორციელება. შესაბამისად, გამოიყენება 139-ე და 140-ე მუხლები. ამასთან, სამოქალაქო კოდექსის 141-ე მუხლის შესაბამისად, ი შეწყდება ხანდაზმულობის ვადის დენა, მაშინ შეწყვეტამდე განვლილი დრო შენგვლობაში არ მიიღება (ვადა დაიწყება თავიდან. განსახილველ შემთხვევაში, მოსარჩელის მტკიცებით, მას მიმართული აქვს ყველა შესაძლო სახელმწიფო უწყებისათვის, რომლებსაც შეეძლოთ რეაგირება მოეხდინათ აღნიშნულ საქმეზე თუმცა საქმეზე წარმოდგენილი სოციალური უზრუნველყოფის სამინისტროს წერილები, ჭიათურის სახალხო სასამართლოს 1986 წლის წერილი, საქართველოს რესპუბლიკის პროკურატურის წერილი სახელმწიფო სოციალური დახმარების ერთიანი სახელმწიფო ფონდის და შრომის, ჯანმრთელობისა (სოციალური დაცვის სამინისტროს წერილები ადასტურებს სახელმწიფო ორგანოებისთვის მიმართვას ა მიუღებელი პენსიის ანაზღაურების, არამედ მოსარჩელისთვის შეხდულო შესაძლებლობის სტატუსს დადგენის მოთხოვნას. საქმის მასალებით დასტურდება, რომ გ. მ-მ სივ სოციალური მომსახურება სააგენტოს ჭიათურის რაიონული განყოფილებას მიუღებელი პენსიის - 13491.71 ლარის (მის მი დაანგარიშებული კალკულაციის შესაბამისად) ანაზღაურების მოთხოვნით მიმართა მხოლოდ 2019 წლის იანვარს, რის გამოც არ არის მართებული საპროცესო პალატის მოსაზრება მოთხოვნის ხანდაზმულობა ვადის დაკლებების შესახებ. საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ მოსარჩელისთვის იმთავითვე ცნობილი იყო პენსიის მოთხოვნის უფლების თაობაზე, როცა თავად თქვა უარი მის მიღებაზე, თუმცა მას მოთხოვნ უფლება არ გამოუყენებია. ამდენად, 1971-2006 წლებში მიუღებელი პენსიის ნაწილში არსებობს გ. მ-ს სარჩელის ხანდაზმულოდ მიჩნევის საფუძველი, რადგან გასულია კანონით გათვალისწინებულ მოთხოვნის წარდგენის როგორც პერიოდულად შესასრულებელი ვალდებულებებისთვის დადგენილი წლიანი, ისე საერთო ხანდაზმულობის 10-წლიანი ვადა.

გარდა ზემოაღნიშნულისა, სასარჩელო მოთხოვნას წარმოადგენს, აგრეთვე, მორალური ზიანი ანაზღაურება. აღნიშნულთან დაკავშირებით, საკასაციო სასამართლო მიუთითებს საქართველოს ზოგად ადმინისტრაციული კოდექსის 208-ე მუხლის პირველ ნაწილზე, რომლის თანახმად, სახელმწიფო ადმინისტრაციული ორგანოს, აგრეთვე მისი თანამდებობის პირის ან ამ ორგანოს სხვა სახელმწიფო მოსამსახურის ან საჯარო მოსამსახურის (გარდა ამ მუხლის მე-2 ნაწილით განსაზღვრული საჯარო მოსამსახურისა) მიერ თავისი სამსახურებრივი მოვალეობის შესრულებისას მიყენებული ზიანისათვის პასუხისმგებელია სახელმწიფო. ამავე კოდექსის 207-ე მუხლის მიხედვით კი, თუ ამ კოდექსით სხვა რამ

არის დადგენილი, ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ მიყენებული ზიანის ანაზღაურებისას გამოიყენე საქართველოს სამოქალაქო კოდექსით დადგენილი წესი. კერძოდ, საქართველოს სამოქალაქო კოდექს 1005-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, თუ სახელმწიფო მოსამსახურე განზრახი ან უხე გაუფრთხილებლობით არღვევს თავის სამსახურივრთვ მოვალეობას სხვა პირთა მიმართ, მამ სახელმწიფო ან ის ორგანო, რომელშიც მოსამსახურე მუშაობს, ვალდებულია აანაზღაუროს ზიან განზრახვის ან უხეში გაუფრთხილებლობის დროს მოსამსახურე სახელმწიფოსთან ერთა: სოლიდარულად აკებს პასუხს, ხოლო აღნიშნული მუხლის მე-3 პუნქტის მიხედვით, რეაბილიტირებულ პირისათვის უკანონო მსჯავრდების, სისხლის სამართლის პასუხისგებაში უკანონოდ მიცემის, აღკვეთ ღონისძიების სახით პატიმრობის ან გაუსვლელობის ხელწერილის უკანონოდ გამოყენების, პატიმრობის გამასწორებელი სამუშაოების სახით ადმინისტრაციული სახდელის არასწორად დაკისრების შედეგა: მიყენებული ზიანი ანაზღაურდება სახელმწიფოს მიერ მოკლევის, წინასწარი გამოძიებ: პროკურატურის ორგანოებისა და სასამართლოს თანამდებობის პირთა ბრალის მიუხედავად. განზრახი უხეში გაუფრთხილებლობისას ეს პირები სახელმწიფოსთან ერთად სოლიდარულად აკებენ პასუ: ამასთან, ამავე კოდექსის 413-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, არაქონებრივი ზიანისათვ ფულადი ანაზღაურება შეიძლება მოთხოვნილ იქნეს, მხოლოდ კანონით ზუსტად განსაზღვრულ შემთხვევაში, გონივრული და სამართლიანი ანაზღაურების სახით.

საკასაციო სასამართლო მიუთითებს, რომ სახელმწიფო ორგანოთა და მოსამსახურეთა მი უკანონოდ მიყენებული ზიანის სახელმწიფო სახსრებიდან ანაზღაურება აღიარებული (გარანტირებულია როგორც საქართველოს კონსტიტუციის მე-18 მუხლის მე-4 პუნქტით, აგრეთ: ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა შესახებ ევროპული კონვენციის მე-5 მუხლის მე პუნქტით - „თავისუფლებისა და უსაფრთხოების უფლება“.

საკასაციო სასამართლო ყურადღებას ამახვილებს იმ გარემოებაზე, რომ მოსარჩელე მორალურ ზიანის ანაზღაურების ვალდებულებას აფუძნებს სამართლიანობისთვის ბრძოლაში უამრავი დრო დაკარგვასა და ადმინისტრაციული ორგანოების მიერ მის მიმართ პატივისა და ღირსების შელახვა: საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ ზიანი ანაზღაურდება რეალურად არსებული, დამდგარი საზი: შედეგისათვის, აუცილებელია პირდაპირი ზიანის არსებობის კონკრეტულ ქმედებასა და დამდგარ შედე: შორის მიზეზ-შედეგობრივი კავშირის დადგენა ანუ ქმედება უშუალო წინაპირობას უნდა წარმოადგენდ დამდგარი შედეგისათვის. განსახილველ შემთხვევაში კი, მოსარჩელის სასარჩელო მოთხოვნ დაკმაყოფილებაზე უარი ეთქვა ხანდაზმულობის გამო. ამდენად, საკასაციო სასამართლოს საქმის არსებ: მხარეზე არ უმსჯელია. შესაბამისად, არ დადასტურებულია ადმინისტრაციული ორგანოების მხრიდ ბრალეული ქმედების ჩადენა, რაც მოსარჩელისათვის არაქონებრივი ზიანის ანაზღაურებ მაგალდებულებელი პირობა შეიძლება გამხდარიყო. ამრიგად, საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რ აღნიშნულ ნაწილშიც არ არსებობს სასარჩელო მოთხოვნის დაკმაყოფილების სამართლებრი წინაპირობები.

საკასაციო სასამართლო მიუთითებს საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 411-ე მუხლ: რომლის მიხედვითაც საკასაციო სასამართლო თვითონ მიიღებს გადაწყვეტილებას საქმეზე, თუ არსებობს ამავე კოდექსის 412-ე მუხლით გათვალისწინებული გადაწყვეტილების გაუქმებისა და საქმ სააპელაციო სასამართლში ხელახლა განსახილველად დაბრუნების საფუძველები.

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ სააპელაციო სასამართლომ არასრული და არასწორი შეფას: მისცა საქმეში წარმოდგენილ მტკიცებულებებს, რის შედეგადაც მოცემულ საქმეზე მიიღო არასწო გადაწყვეტილება. შესაბამისად, საკასაციო სასამართლო თვითონ მიიღებს ამ საქმეზე ახ: გადაწყვეტილებას, ვინაიდან არ არსებობს გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმებისა და საქმ სააპელაციო სასამართლში ხელახლა განსახილველად დაბრუნების წინაპირობა.

აღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ სსიპ სოციალურ მომსახურების სააგენტოსა და ამავე სააგენტოს ჭიათურის რაიონული განყოფილების საკასაციო საჩივ: უნდა დაკმაყოფილდეს, გ. მ-ის საკასაციო საჩივარი არ უნდა დაკმაყოფილდეს, გაუქმდეს ქუთაის სააპელაციო სასამართლოს 2020 წლის 30 ივნისის გადაწყვეტილება და მიღებულ იქნეს ახალ გადაწყვეტილება, რომლითაც გ. მ-ის სარჩელი არ დაკმაყოფილდება.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველ მუხლის მე-2 ნაწილით, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 411-ე მუხლით და

გადაწყვეტა:

1. სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს, სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტ: ჭიათურის რაიონული განყოფილების საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს;
2. გ. მ-ის საკასაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს;
3. გაუქმდეს ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2020 წლ 30 ივნისის გადაწყვეტილება და მიღებულ იქნეს ახალი გადაწყვეტილება;
4. გ. მ-ის სარჩელი არ დაკმაყოფილდეს ხანდაზმულობის გამო;
5. საკასაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

თავმჯდომარე

გ. გოგიაშვილი

მოსამართლეები:

ქ. ცინცაძე

ნ. სხირტლაძე

